

HANDLEIDING CURSUS PZW

*SAMEN ONDERZOEKEND VERMOGEN ONTWIKKELEN ÉN BIJDAGEN AAN
INNOVATIE IN ZORG EN WELZIJN*

INFORMATIE VOOR STUDENTEN

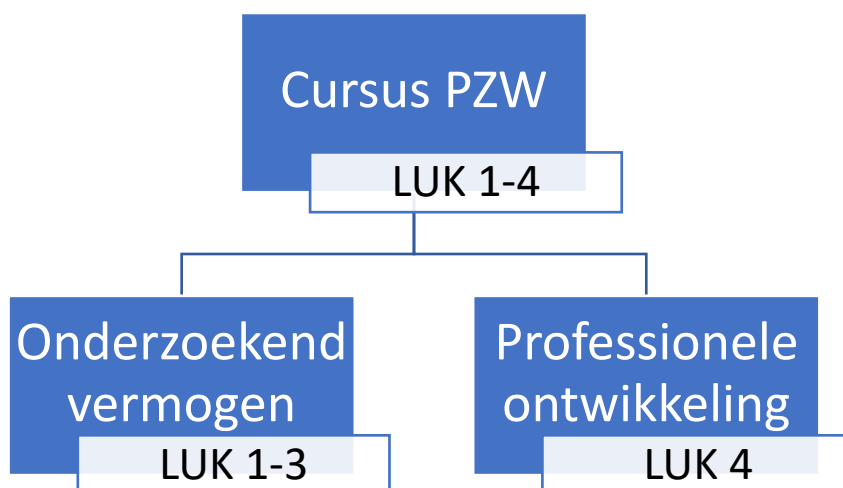
Studiejaar 2024-2025

1 Welkom bij Praktijkinnovatie Zorg en Welzijn

De onderwijseenheid PZW bestaat uit twee onderdelen (Figuur 1). Het grootste deel van deze onderwijseenheid betreft de ontwikkeling van onderzoekend vermogen (Leeruitkomsten 1-3). Hiermee ga je aan de slag door middel van een praktijkonderzoek.

Het tweede onderdeel van de cursus PZW betreft de verdere ontwikkeling van jouw professionele identiteit (Leeruitkomst 4). Dit onderdeel wordt bij elke opleiding op eigen wijze ingevuld. Ook het onderwijs voor deze twee onderdelen van de cursus PZW wordt los van elkaar aangeboden.

De eindbeoordeling van de cursus PZW komt tot stand vanuit de beoordeling van elk van de twee onderdelen van deze cursus.

Figuur 1. Schematische weergave van de cursus PZW

In **deze studiehandleiding** geven we je alle informatie die je nodig hebt om aan de slag te gaan met de **ontwikkeling van onderzoekend vermogen (LUK 1-3)**. Informatie over het onderdeel professionele ontwikkeling (LUK4) ontvang je vanuit je eigen opleiding.

Veel plezier en succes met de cursus PZW!

De leercoaches

2. Onderzoekend vermogen en leeruitkomsten

Onderzoekend vermogen houdt onder meer in dat je een praktijkvraagstuk met een nieuwsgierige en kritische houding tegemoet treedt, gebruik maakt van eerder onderzoek naar het praktijkvraagstuk en in staat bent zelf de stappen van de empirische cyclus te doorlopen.

Je werkt samen met één, twee of drie andere studenten aan een vraagstuk uit de beroepspraktijk. Dit kan interprofessioneel (met studenten van andere opleidingen) of monodisciplinair (met studenten van je eigen opleiding). Ontwikkelen van onderzoekend vermogen is een vorm van learning on the job. Je doet onderzoek in en voor de praktijk, waar mogelijk als onderdeel van een langlopend project. Je overlegt regelmatig met de opdrachtgever. Zo weet je zeker dat het beroepsproduct, zoals een onderzoeksverslag, een adviesrapport of een ontwerp, aansluit bij de wensen van de opdrachtgever.

Je verdiept je in het onderwerp door vakliteratuur te lezen. Nadat je het probleem uiteengefeld en afgebakend hebt, kun je de onderzoeksvraag formuleren. Vervolgens verdiep je je in de beste manier om de onderzoeksvraag te beantwoorden. Wordt het een kwantitatief-, kwalitatief-, of een ontwerponderzoek? Op welke manier ga je data verzamelen en analyseren? En bij wie? Wat zeggen de resultaten nu eigenlijk? Nadat je al deze stappen doorlopen hebt, verwerk je jouw bevindingen tot een beroepsproduct, zodanig dat de opdrachtgever er mee verder kan. Je toont jouw ontwikkeling op dit gebied aan, aan de hand van drie leeruitkomsten (LUK), elk geconcretiseerd in een aantal criteria. Voor de volledigheid vermelden we ook de vierde leeruitkomst. Meer informatie daarover krijg je vanuit jouw eigen opleiding.

Leeruitkomst 1

De student werkt proactief samen met relevante belanghebbenden aan een vraagstuk uit de praktijk en draagt hiermee bij aan de implementatie van het beroepsproduct. Hij zet zijn eigen kwaliteiten en perspectieven in en verbindt deze aan de kwaliteiten en perspectieven van de ander.

- 1.1 De opdrachtgever en eventueel andere relevante partijen zijn betrokken bij de uitwerking van het praktijkvraagstuk en onderzoeksvraag of ontwerpvrage.
- 1.2 De eigen inzet heeft zowel kwalitatief als kwantitatief bijgedragen aan de samenwerking, het onderzoek en het beroepsproduct.
- 1.3 Er is bij de opdrachtgever en andere betrokkenen voldoende draagvlak voor het gerealiseerde beroepsproduct gecreëerd en het beroepsproduct is passend bij het

onderzoek- of ontwerpdoel en bruikbaar binnen de context.

Leeruitkomst 2

De student analyseert vanuit een nieuwsgierige en kritische houding een vraagstuk uit de praktijk en maakt daarbij gebruik van gevarieerde, relevante en betrouwbare bronnen. Hij voert op methodische verantwoorde wijze een onderzoek uit en levert op grond van het onderzoek een bijdrage aan een beroepsproduct (advies, dienst, ontwerp, product of rapportage).

- 2.1 De aanleiding van het praktijkvraagstuk is helder en er is een navolgbare analyse van het praktijkvraagstuk die uitmondt in een probleemstelling.
- 2.2 Er is een passende doelstelling en onderzoeksvraag/ontwerpvrage met eventueel deelvragen geformuleerd die aansluiten bij de probleemstelling.
- 2.3 De onderzoeks aanpak (methode) is navolgbaar en maakt het mogelijk de onderzoeks- of ontwerpvrage op betrouwbare wijze te beantwoorden.
- 2.4 Bij het verzamelen, verwerken en archiveren van de onderzoeksgegevens is rekening gehouden met ethische aspecten.
- 2.5 De dataverzameling, dataverwerking, data-analyse leiden tot (deel)resultaten die bijdragen aan de beantwoording van de vraagstelling. Dit alles is navolgbaar gepresenteerd.
- 2.6 Binnen dit kaders van dit onderzoeksproject ben je in staat tot professionele mondelinge en schriftelijke rapportage.

Leeruitkomst 3

De student geeft inzicht in de kwaliteit van het doorlopen proces, trekt valide (deel)conclusies en doet aanbevelingen voor het vervolg.

- 3.1 worden in een bredere context bediscussieerd. De sterke en zwakke punten van het onderzoek worden op kritische wijze besproken. Bij dit alles wordt gebruik gemaakt van literatuur.
- 3.2 De getrokken conclusies geven genuanceerd antwoord op de (ontwerp)vraag, volgen uit de resultaten en discussie en zijn gerelateerd aan de doelstelling van het onderzoek.
- 3.3 De aanbevelingen voor het vervolgonderzoek en / of de beroepspraktijk zijn realistisch en volgen logisch uit de discussie en conclusie (en passen bij doelstelling van het onderzoek).

Leeruitkomst 4

De student heeft, passend bij de eisen die de eigen opleiding daaraan stelt, zijn eigen professionaliteit verder ontwikkeld.

3 Samenwerken met opdrachtgever

Het is belangrijk dat je gedurende het gehele onderzoek goed samenwerkt met de opdrachtgever en eventueel andere betrokkenen bij het project. Zorg dat je direct aan het begin van de cursus een afspraak maakt met de opdrachtgever. Maak afspraken over de samenwerking: waar heb je elkaar bij nodig, wanneer en hoe vaak spreken jullie samen af, hoe worden de afspraken voorbereid etc. Je doet het onderzoek voor de opdrachtgever en het is dus belangrijk dat deze een stem heeft bij belangrijke keuzes die gemaakt moeten worden.

Bij de start van de cursus PZW maken de studenten afspraken met de praktijkorganisatie over het aantal uren per week dat zij indien nodig, aanwezig zijn op de praktijkplaats. Dit kan gedurende de cursus variëren, afhankelijk van de werkzaamheden van de studenten. Studenten lopen in deze cursus geen stage. Zij zijn aanwezig in de rol van onderzoeker.

Geschatte investering voor de opdrachtgever is ongeveer 25 uur per onderzoeksproject. Dit betreft afstemmen, waar nodig het faciliteren van data- verzamelen en enkele keren feedback geven in het portfolio van de student.

Ook de leercoach werkt samen met de opdrachtgever en zal aan begin en einde van het onderzoek contact opnemen om kennis te maken en om af te ronden.

Voor iedereen geldt: indien je twijfelt aan de voortgang of haalbaarheid van het project, maak dit aan elkaar kenbaar en plan zo nodig een gesprek met alle betrokkenen.

Afstudeerovereenkomst met opdrachtgever

Bij de start van het onderzoek moet een contract tussen de HAN en de opdrachtgever worden afgesloten.

Vul het contract *HAN overeenkomst PZW zonder gezagsverhouding* (te vinden via Brightspace) in en laat het contract ondertekenen door:

- De organisatie waar je je afstudeeronderzoek doet
- De leercoach
- Onderteken het zelf
- Maak er een Pdf-bestand van en voeg dit toe aan je portfolio in E-journal.

4 Programmatisch toetsen: leren van feedback

Binnen deze cursus wordt er gewerkt volgens een aantal uitgangspunten van programmatisch toetsen. Het meest kenmerkend van programmatisch toetsen is dat over een langere periode feedback wordt verzameld die gekoppeld is aan leeruitkomsten. Zoals

eerder vermeld zijn er drie centrale leeruitkomsten die in 14 beoordelingscriteria zijn onderverdeeld.

Wanneer en aan wie vraag je feedback?

Je bestudeert eerst de leeruitkomsten zodat je weet wat er van je verwacht wordt. Met de feedforward van de leercoach en informatie die je zelf verzamelt uit de literatuur of door kennisclips te bekijken, ga je met het onderzoek aan de slag.

Wanneer je de eerste stappen hebt gezet, vraag je feedback aan je leercoach of de opdrachtgever, een medestudent of een deskundige: je krijgt dan feedback (wat gaat er goed) en feedforward (wat is de volgende stap). Door dit te verwerken kom je weer een stap verder. Je herhaalt de cyclus totdat je geen nieuwe input meer krijgt of nodig hebt op de betreffende leeruitkomst(en).

Bij programmatisch toetsen is het belangrijk dat je vanuit verschillende perspectieven feedback verzamelt. Dit heet triangulatie. Denk bijvoorbeeld aan de leercoach, medestudenten en de opdrachtgever.

De leercoach zal naast deze narratieve feedback ook aangeven hoe jullie je verhouden tot het eindniveau dat uiteindelijk verwacht wordt. In E-journal wordt elk criterium beoordeeld als 'in ontwikkeling', 'op niveau' of 'boven niveau'.

Naast de leercoach is er een tweede leercoach die in de rol van meelezer twee keer feedback gevraagd kan worden, ongeveer halverwege en aan het einde van het project. Deze tweede leercoach treedt bij de high-stake (zie hoofdstuk 7) op als eerste examinerator.

Digitaal Portfolio

Iedere stap in het onderzoeksproject en de feedback die je verzamelt, leg je vast in het digitale portfolio E-journal. In dit digitale dossier bouw je jouw eigen portfolio op. In dit portfolio wordt jouw ontwikkeling op gebied van de leeruitkomsten zichtbaar. Het portfolio in E-journal dient als basis voor de beoordeling. Het is dus belangrijk dat je alle bewijslast zoals onder meer documenten, filmpjes, presentaties en feedback, in E-journal verzamelt zodat deze bij de beoordeling worden meegenomen en beschikbaar zijn bij het besluit over toekennen van de studiepunten en bepalen van het cijfer.

5 Individuele verantwoording

Iedere student wordt uiteindelijk individueel beoordeeld, ook al lever je als projectgroep vaak groepsproducten in. Om die individuele beoordeling mogelijk te maken kun je als student feedback ophalen op je eigen bijdrage. Daarnaast zijn er gedurende het semester

drie momenten waarin je met de leercoach in gesprek gaat (individuele verantwoordingsgesprekken).

In het eerste individuele verantwoordingsgesprek (rond lesweek 1.7 (semester 1) of 3.7 (semester 2)) gaat het er vooral om of, en hoe jij zicht hebt op de leeruitkomsten, hoe het onderzoek verloopt, hoe de samenwerking verloopt en wat jouw rol daarin is. Wanneer er belemmeringen zijn worden die besproken.

Bij het tweede gesprek (rond lesweek 2.6 (semester 1) of 4.6 (semester 2)) ben je als het goed is al veel verder met het onderzoek. In dit tweede gesprek gaat het over jouw persoonlijk leerproces. Hoewel je onderzoek doet in een projectgroep en veel groepsproducten aanlevert, word je uiteindelijk individueel beoordeeld. In deze tweede individuele verantwoording kun je in gesprek met de leercoach je individuele leerproces inzichtelijk maken en aantonen op welk niveau je de leeruitkomsten beheerst. Dit doe je door de keuzes die jullie in het onderzoek maken toe te lichten en te verantwoorden. Op grond van dit gesprek en de feedback die is opgehaald met de groepsproducten, krijgt de leercoach zicht op jouw niveau m.b.t. de verschillende leeruitkomsten. Je hebt gedurende het gehele onderzoeksproces de tijd om leeruitkomsten op niveau te brengen.

In het laatste individuele verantwoordingsgesprek, dat plaatsvindt in lesweek 2.9 (semester 1) of 4.9 (semester 2), komen alle leeruitkomsten die je nog niet individueel (op niveau) hebt kunnen verantwoorden aan bod.

*Voor de precieze informatie over de procedure rond individuele verantwoording: zie het **document toetsing** dat te vinden is op Brightspace. Op Brightspace vind je verder een document met het **rooster** waarin je kunt terugvinden wanneer alle belangrijke zaken rond de cursus plaatsvinden, zoals CIP bijeenkomsten en toetsing.*

6 Highstake

Je hebt gedurende het gehele traject feedback verzameld en na de laatste 'individuele verantwoording' is jouw portfolio compleet (Figuur 2). De leercoach kan dan beoordelen of de leeruitkomsten minimaal op niveau zijn en ook individueel voldoende zijn aangetoond. De leercoach baseert dit oordeel op alle in het portfolio aanwezige bewijslast, zoals documenten, formulieren en opgehaalde feedback. De leercoach stemt het oordeel af met een tweede leercoach, die als vaste meelezer bij het onderzoeksproject betrokken is. De leercoach checkt ook of er informatie is over leeruitkomst 4 en geeft een advies voor het aanvragen van de highstake.

Doel van de Highstake

De Highstake is het moment waarop twee examinatoren (de leercoach en de onafhankelijk meelezer) nagaan of het portfolio op orde is en of beoordeling van alle leeruitkomsten navolgbaar is. Op grond hiervan wordt besloten of je de studiepunten die bij deze cursus horen krijgt toebedeeld en wat het cijfer daarbij is.

Figuur 2. Grafische weergave van het proces van programmatisch toetsen

7 Plagiaatcontrole

Om te kunnen nagaan of er authentieke producten worden ingeleverd wordt het eindproduct aan een plagiaatscan onderworpen.

Is er sprake van foutief gebruik van de APA richtlijnen (door bijv. foutief parafraseren en citeren) dan kan dit in de feedback in E-journal meegenomen worden. De student krijgt een onvoldoende en moet het stuk opnieuw aanleveren in authentieke vorm.

Heeft een student c.q. projectgroep (een) stuk(ken) overgenomen van een andere student of ander document, dan wordt er melding gemaakt bij de examencommissie van een vermoeden van onregelmatigheid. De leden van de projectgroep worden hiervan ook op de hoogte gesteld en een uitnodiging van de examencommissie zal volgen om het verder te onderzoeken.

8 Begeleiding vanuit school

Binnen het programmatisch toetsen ben je verantwoordelijk voor je eigen leerproces. Er wordt van je verwacht dat je een hoge mate van zelfstandigheid hebt om informatie te verzamelen over het doen van onderzoek, dat je kunt samenwerken en zelfstandig delen van het onderzoek kunt uitvoeren.

Informatie over onderzoeksvaardigheden is te vinden in handboeken of in kennisclips zoals deze te vinden zijn op de LibGuide PZW of die op andere wijze ter beschikking worden gesteld. Om toch een beetje houvast mee te geven kun je gebruik maken van het document Richtlijn Onderzoek (te vinden via Brightspace). Hierin vind je voor ieder type onderzoek een suggestie voor de opzet van het onderzoek c.q. het onderzoeksverslag.

Kick off

De cursus PZW start met een Kick-off, waarin kennis wordt gemaakt met de cursus PZW, medestudenten en de leercoach.

Coaching op inhoud en proces (CIP)

Iedere projectgroep krijgt een leercoach toegewezen. Samen met de leercoach en drie of vier andere projectgroepen kom je periodiek bij elkaar. In deze bijeenkomsten wissel je uit met de andere projectgroepen zodat je van elkaar kunt leren en elkaar om feedback kan vragen. Ook is er ruimte voor coaching: je bedenkt vooraf welke input van de leercoach of klas je nodig hebt om verder te kunnen. Indien nodig is er ook tussen de bijeenkomsten door tijd voor coaching door de leercoach.

De rol van de leercoach is om jullie te helpen om de juiste informatie te vinden, deze te begrijpen en te gebruiken. Uiteraard geeft de leercoach ook input: soms in de vorm van kennisoverdracht of actieve werkvormen.

Ateliers (ATP)

De ateliers (ATP) zijn workshops waarin studenten onder begeleiding van een deskundig docent extra onderzoeksvaardigheden kunnen opdoen op het gebied van kwalitatief, kwantitatief of ontwerponderzoek. Afhankelijk van het praktijkvraagstuk en onderzoeksdesign, kan er worden deelgenomen aan de ateliers.

In de ATP's wordt er informatie gegeven over de desbetreffende onderzoeks-methodologie en is er ruimte voor specifieke vragen en uitwisseling rondom de eigen

praktijkvraagstukken of het onderzoeksdesign. De inhoud van de ATP's sluit procesmatig aan bij de verschillende fases van het onderzoeksproces.

LibGuide cursus PZW

Deze LibGuide van het studiecentrum bevat ondersteunende informatie over het uitvoeren van praktijkgericht onderzoek in de vorm van relevante boeken, filmpjes en documenten. In Brightspace vind je een link naar de LibGuide PZW. Je kunt ook direct naar: <https://libguides.studiecentra.han.nl/PZW>

9 Begeleiding vanuit de praktijk

Naar aanleiding van een eerste gesprek met de opdrachtgever en eventueel andere betrokkenen in de praktijk, oriënteert je je bij de start van PZW op het vraagstuk dat door de praktijkorganisatie is ingebracht. Vervolgens worden gedurende 5 maanden een aantal fasen doorlopen, om uiteindelijk te komen tot het beroepsproduct. De geschatte begeleidingstijd die vanuit de praktijkorganisatie wordt gevraagd om af te stemmen met de studenten, is ongeveer 25 uur in totaal. Je maakt regelmatig afspraken met de opdrachtgever om af te stemmen en om feedback te vragen. Sommige opdrachtgevers geven vaak en dicht op de huid feedback. Andere opdrachtgevers zijn meer op afstand. Zorg er voor dat je de feedback van de opdrachtgever krijgt die je nodig hebt. Ook de opdrachtgever kan de feedback in E-journal geven en zo aan jouw portfolio toevoegen.

Afstemming tussen opleiding en praktijk

Je neemt als projectgroep de regie zodat het contact met de praktijk soepel verloopt. Neem ook je leercoach hierin mee. Regelmatig wordt gecheckt of de studenten en de praktijkorganisatie nog op dezelfde lijn zitten. De leercoach die de studenten begeleidt, zal minimaal 2 keer contact met de praktijkorganisatie opnemen om over de voortgang van het project af te stemmen.

Wat verwachten we van jullie?

Van de jullie verwachten we: eigenaarschap, het nemen van initiatief, het nemen van leiding over de opdracht en proactief samenwerken met relevante belanghebbenden. Zo ontwikkel je onderzoekend vermogen en draag je bij aan innovatie in zorg en welzijn.

Verklaring integer onderzoek

Bij onderzoek op het gebied van zorg en welzijn krijg je vaak te maken met privacy-gevoelige gegevens. Ook is het belangrijk je te realiseren dat je zorgvuldig met belangen van anderen moet omgaan. Lees hierover meer in richtlijn van de HAN Integer onderzoek

voor studenten. Deze richtlijn Integer onderzoek voor studenten is te vinden via de LibGuide PZW en via HAN Insite.

Wij vragen iedereen een verklaring te ondertekenen dat je aan deze richtlijn committeert (bijlage 1. uit de Handleiding Integer onderzoek voor studenten). Deze voeg je toe aan je portfolio in E-journal.

10 Literatuur

Tijdens de cursus PZW maak je actief gebruik van handboeken over praktijkgericht onderzoek.

Aanbevolen literatuur, onder meer:

Ontwerponderzoek

- Van 't Veer, J., Wouters, E., Veeger, M., Van der Lugt, R. (2020). Ontwerpen voor zorg en welzijn. Bussum: Coutinho.

Kwalitatief onderzoek

- Fischer; M., T., Baarda, D. B., Bakker, E., Boullart, A., Julsing, M., Peters, V. A. M., & Van der Velden, T. M. H. (2018). Basisboek kwalitatief onderzoek. Noordhoff.
- Boeije, H. R. (2014). Analyseren in kwalitatief onderzoek. Amsterdam: Boom onderwijs.
- Van der Donk, C., & Van Lanen, B. (2019). Praktijkonderzoek in zorg en welzijn (3e herziene druk). Bussum: Coutinho.
- Verhoeven, N. (2019) Thematische Analyse. Patronen vinden bij kwalitatief onderzoek. Boom.

Kwantitatief onderzoek en SPSS

- Baarda, B., Bakker, E., Fischer, T., Julsing, M., Van Vianen, R. (2017) Leerboek: kwantitatief praktijkgericht onderzoek op wetenschappelijke basis. Planteyn.
- Baarda B., en van Dijkum, C (2019). Basisboek Statistiek met SPSS. Noordhoff Uitgevers.

Literatuuronderzoek

- Donachie, K, Michielsen, L. & Peters, M. (2022) Hoe maak ik een CAT. Handleiding voor de verpleegkunde. Bohn Stafleu van Loghum.

**OPEN UP
NEW HAN_ UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES
HORIZONS.**